

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10To/12/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116010373
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8116010373.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a sudcov JUDr. Evy Pirkovskej a Mgr. Iva Maruščáka, na verejnom zasadnutí konanom dňa 4.10.2017, v trestnej veci proti obžalovanému M. R. pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 4T/20/2016 zo dňa 3.10.2016 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 3 Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

obžalovanému M. R. nar. XX.X.XXXX v A., trvale bytom N. č. XX, okres N.,

u k l a d á

Podľa § 289 ods. 2 Tr. zákona, za použitia § 42 ods. 1 Tr. zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona mu výkon uloženého trestu podmiennečne odkladá a podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona určuje skúšobnú dobu v trvaní 20 (dvadsať) mesiacov.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 56 ods. 1, 2 Tr. zákona za použitia § 42 ods. 2 Tr. zákona peňažný trest vo výmere 1.000,- (tisíc) eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zákona mu pre prípad, že by výkon peňažného trestu bol úmyselne zmarený, ustanovuje náhradný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) mesiacov.

Súčasne podľa § 42 ods. 2 Tr. zákona zrušuje výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Bardejov sp. zn. 1T/26/2016 zo dňa 11.7.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť 28.9.2016 a ktorým bol obžalovanému podľa § 289 ods. 2 Tr. zákona uložený peňažný trest vo výmere 1.000,- eur, náhradný trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov a trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel v trvaní 1 rok, ako aj ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili svoj podklad.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný M. R. uznaný vinným z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

- dňa 18.3.2014 v čase asi o 18.13 hod. po tom, čo požil alkoholické nápoje s hladinou najmenej 1,42 g/kg (promile) alkoholu v krvi, viedol v smere od Prešova osobné motorové vozidlo značky Škoda Fabia, ev. č. R., kde za obcou W., okr. Prešov zapríčinil dopravnú nehodu.

Za to mu podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov, výkon ktorého podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona bol podmienienečne odložený a podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona určená skúšobná doba 2 rokov. Zároveň podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zákona mu bol uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov po dobu 2 rokov.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu, v zákonom stanovenej lehote, odvolanie napádajúce tak výrok o vine, ako aj výrok o treste. Rozhodnutie prvostupňového súdu o vine považuje za nesprávne a nezákonné. Zdôrazňuje, že spáchanie skutku od začiatku trestného stíhania popiera a že motorové vozidlo šoféroval jeho brat O. R., ktorý bezprostredne po nehode ušiel. Keďže zo strany jeho brata išlo o opakované konanie, o ktorom v tom čase nevedel (údajne mal zákaz činnosti), neuvádzal pôvodne za vodiča svojho brata. Jeho brat zomrel 20.6.2014. Okolnosť, že túto skutočnosť uviedol až v konaní pred súdom, nemožno pričítať v jeho neprospech, keďže má právo brániť sa spôsobom, aký uzná za vhodný. Túto skutočnosť neuvádzal v prípravnom konaní, keďže jeho brat ešte žil (aj preto podával trestné oznámenie, aby zakryl brata) a navyše po osobných skúsenostiach políciou nedôveroval a chcel vec pravdivo objasniť až v konaní pred súdom. Podľa neho v trestnom konaní nebolo preukázané, aby niekto videl, že motorové vozidlo riadil on, nepotvrdil to ani jeden zo svedkov, len sa domnievali, že vodičom musel byť on, keďže na mieste nehody nebola iná osoba. Neexistuje teda žiaden priamy dôkaz, že bol vodičom. Pokiaľ svedkovia uvádzali, že hovoril, ako bol vytlačený z cesty, môže to byť pravdou, keďže z cesty bol vytlačený spoločne s bratom. Predložil fotografiu rozsahu poškodenia motorového vozidla, ktorá je aj súčasťou znaleckého posudku Ing. Z.. Je nepochybné, že čelné sklo bolo rozbité na strane spolujazdca, čo potvrdzuje jeho verziu, že vo vozidle sedel ako spolujazdec, nie ako vodič. Na strane vodiča čelné sklo nebolo rozbité, či poškodené. Ak by sedel na mieste vodiča, nemohlo by u neho dôjsť k zraneniu, ktoré bolo u neho objektívne zistené (rezné ranky na tvári, na končatine - lekárska správa zo dňa 20.3.2014, čl.71) a ktoré konštatoval znalec MUDr. G. v znaleckom posudku na čl.184-192. Znalec konštatoval rovnaké poranenie a dokonca ako mechanizmus zranenia uviedol, resp. pripustil poranenie tváre, nosa čelným sklom. Z uvedeného podľa neho vyplýva jednoznačný záver, že ak by sedel vo vozidle ako vodič, nemohol by utrpieť popísané zranenie, keďže v časti vodiča bolo čelné sklo nepoškodené. Naopak, rozbité bolo čelné sklo v časti, kde je spolujazdec, čo potvrdzuje jeho verziu. Z uvedených dôvodov považuje rozhodnutie za nezákonné a nesprávne. Aj keď sa cíti nevinný, za nezákonný považuje aj uložený trest. Nie je zrejmé, z akého dôvodu súd uložil dvakrát vyšší trest (okrem trestu zákazu činnosti), ako mu bol uložený trestným rozkazom. V konaní neboli preukázané žiadne nové okolnosti, ktoré súd nemal k dispozícii pri ukladaní trestu v trestnom rozkaze a ktoré by odôvodňovali uloženie vyššieho trestu. Navyše aj prokurátor na hlavnom pojednávaní navrhoval pre prípad uznania viny uloženie trestu v intenciách trestného rozkazu. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c), d), e) Tr. poriadku v celom rozsahu zrušil a podľa § 322 ods. 1 Tr. poriadku vec vrátil súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie a rozhodnutie.

Na základe podaného odvolania krajský súd v intenciách ust. § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým podal odvolateľ odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc i na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, pokiaľ by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku, a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné len pokiaľ ide o výrok o treste.

V konaní pred súdom prvého stupňa boli vykonané dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. Súd vykonané dôkazy vyhodnotil spôsobom uvedeným v § 2 ods. 12 Tr. poriadku a takýmto postupom dospel k správny skutkovým aj právnym záverom.

Z dôvodov napadnutého rozsudku vyplýva, ktoré dôkazy boli pred súdom prvého stupňa vykonané, ako aj to, ktoré skutočnosti z jednotlivých dôkazov vyplynuli. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva tiež skutočnosť, ako prvostupňový súd jednotlivé dôkazy hodnotil. V tomto smere sú dôvody napadnutého rozsudku vo vzťahu k výroku o vine podrobné a vecne správne, a preto na ne krajský súd v podrobnostiach aj poukazuje.

Len s ohľadom na odvolacie námietky považuje krajský súd za potrebné niektoré skutočnosti zvýrazniť.

Napriek tomu, že obžalovaný spáchanie trestného činu poprel, brániac sa najmä tým, že on havarované motorové vozidlo nevedol, ale sedel len na mieste spolujazdca, tak aj podľa krajského súdu výrok o vine je možné oprieť o súhrn dôkazov, ktoré po ich zhodnotení jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností odôvodňujú záver, že sa skutok stal a že ho ako trestne zodpovedný subjekt spáchal obžalovaný.

V prvom rade je potrebné poukázať na skutočnosti plynúce zo záznamu o dopravnej nehode a zo zápisnice o obhliadke miesta nehody, v spojení so svedeckou výpoveďou T. T., ktorý ako službukonajúci policajt vykonával na mieste dopravnej nehody prvotné úkony. Z týchto dôkazov je zrejmé, že obžalovaný na mieste nehody vystupoval ako vodič havarovaného vozidla, dvakrát sa podrobil dychovej skúške s pozitívnym výsledkom a vysvetľoval aj príčiny dopravnej nehody, keď policajtom tvrdil, že ho vytlačilo alebo ohrozilo iné vozidlo. Pritom sa ani raz neohradil, že nebol vodičom a ani nehovoril o inej osobe. Pozitívny výsledok dychovej skúšky, o ktorom zápis je obžalovaným vlastnoručne podpísaný, tento dokonca vysvetľoval tým, že mu dal alkohol niekto po dopravnej nehode, čo však už na mieste samom bolo vylúčené, pretože mu bola poskytnutá len čistá voda.

Správnosť uvedených zistení potvrdzujú aj ďalšie dôkazy. Podľa svedka M. T., ktorý 5 až 10 minút po dopravnej nehode prišiel na miesto nehody ako dobrovoľný hasič prvý, pri havarovanom vozidle nebol okrem obžalovaného nikto iný. Pri zásahu počul obžalovaného hovoriť, že volil radšej menšie zlo a že bol vytlačený z cesty. Aj ďalší dobrovoľný hasič O. F. vo svojej svedeckej výpovedi potvrdil, že obžalovaný popisoval priebeh dopravnej nehody ako vodič havarovaného vozidla, keď opakovane tvrdil, že oproti nemu zo zákruhy vyšlo auto, ktoré predchádzalo iné auto a jemu neostávalo nič iné, len stočiť volant doľava.

Rovnako v lekárskej správe z 18.3.2014 je ako príčina vzniku zranení uvedené, že obžalovaný havaroval ako vodič auta a že sa údajne vyhýbal inému autu.

Skutkovému stavu ustálenému v napadnutom rozsudku zodpovedajú aj dôkazy objektívneho charakteru. Okrem iných zranení obžalovaný utrpel tiež pomliaždenie a krvnú podliatinu v okolí pupka, ktoré podľa znalca z odboru zdravotníctva s najväčšou pravdepodobnosťou vznikli pri náraze pupka o okraj volantu.

Pokiaľ ide o tvrdenia obžalovaného, že mu vznikli zranenia na hlave po náraze do čelného skla na mieste spolujazdca, tieto boli vyvrátené znaleckým dokazovaním. Znalec z odboru zdravotníctva na základe rezného poranenia nosa a podľa charakteru rozbitia skla, ktoré bolo konzultované so znalcom z odboru cestná doprava Ing. M. Z., ustálil, že uvedené poškodenie čelného skla vozidla vzniklo v dôsledku aktivácie airbagu spolujazdca a nie v dôsledku nárazu hlavy obžalovaného do uvedenej oblasti výhľadového skla vpravo z dôvodu, že kontakt hlavy s predným sklom by spôsobil jednak vyklenutie skla smerom von z kabíny v mieste kontaktu hlavy, ako aj viaceré rezné rany v oblasti hlavy a tváre, ktoré však neboli u obžalovaného zistené.

Znalec z odvetvia toxikológia tiež ustálil množstvo alkoholu v krvi obžalovaného, ktoré podľa znalca vylučuje schopnosť viesť bezpečne akékoľvek motorové vozidlo. Zároveň vyvrátil obranu obžalovaného o jeho ovplyvnení metylalkoholom vyliatym v kufri jeho vozidla, keď podľa znalca výpary metanolu sa nemôžu dostať do tela vdychovaním, aby ovplyvnili konanie obžalovaného, prípadne výsledky dychových skúšok. Túto obranu obžalovaného vylúčil vo svojej výpovedi aj T. T., ktorý keď po nehode vo vozidle obhliadal tachometer, tak necítil žiadny špecifický zápach.

Účelovosť a nepravdivosť obrany obžalovaného je možné vyvodiť už zo samotného spôsobu jeho obrany a zo skutočnosti, ako ju v priebehu trestného konania menil bez toho, aby tieto zmeny hodnoverne a logicky vysvetlil.

Ako je zrejme z jeho sťažnosti z 23.6.2014 spočiatku tvrdil, že pred nehodou bol do neho naliaty alkohol spolu s nejakými omamnými látkami. Dňa 31.3.2014 dokonca podal trestné oznámenie, podľa ktorého dňa 18.3.2014 v čase medzi 16.00 až 18.00 hodinou ho traja neznámi páchatelia pod hrozbou bitky a použitia noža a bitkou nútili požívať alkoholické nápoje a liali do neho alkohol v nezistenom množstve a tak ho viezli k jeho manželke za účelom zabezpečenia peňazí. Po tom, čo boli tvrdenia obžalovaného vyvrátené, bolo trestné stíhanie pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zákona vedené na OR PZ Prešov pod ČVS: ORP-371/1-VYS-PO-2014 dňa 5.8.2014 zastavené, lebo bolo nepochybné, že skutok, pre ktorý bolo vedené trestné stíhanie, sa nestal. Následne pri výsluchu 28.8.2015 už násilné opitie alkoholom netvrdil, ale vodiča uviesť odmietol a rovnako sa odmietol vyjadriť k priebehu nehody a k požívaniu alkoholických nápojov. Na hlavnom pojednávaní dňa 23.6.2016 už tvrdil, že šoféroval jeho zomrelý brat, pretože on požil alkoholické nápoje. Po nehode podľa tvrdení obžalovaného brat utiekol, lebo mal 4-krát vzatý vodičský preukaz, pričom pri výsluchu 4.12.2014 sa vraj bál o brata, aby nemal problémy, no na hlavnom pojednávaní sa už o neho nebojí, lebo brat zomrel 20.6.2014. Po upozornení samosudcu na hlavnom pojednávaní, že brat zomrel ešte pred výsluchom 4.12.2014, už obžalovaný uvádzal, že chcel zachovať bratovu pamiatku, ale teraz už nechce, lebo to už prebolelo.

Svoju obranu obžalovaný teda účelovo menil podľa stavu trestného konania, pričom tieto zmeny logicky a hodnoverne vysvetliť nevedel. Za takýchto okolností aj krajský súd obranu obžalovaného považuje za nehodnovernú a dôkazmi vykonanými v konaní pred okresným súdom za vyvrátenú.

Vzhľadom na uvedené, aj keď obžalovaného viesť motorové vozidlo v čase nehody 18.3.2014 nikto nevidel, ani krajský súd nemá pochybnosti o tom, že skutok tak, ako ho ustálil prvostupňový súd v napadnutom rozsudku, sa stal a že ho ako trestne zodpovedný subjekt spáchal obžalovaný. Vykonané dôkazy totiž tvoria vo svojom súhrne logickú, ničím nenanarušenú a uzavretú sústavu dôkazov vzájomne sa dopĺňujúcich a na seba nadväzujúcich, ktoré sú v takom príčinnom vzťahu k dokazovanej skutočnosti, že z nich možno vyvodiť len jediný záver a súčasne vylúčiť možnosť iného záveru.

Správne zistenému skutkovému stavu zodpovedá potom aj právna kvalifikácia. Je totiž nepochybné, že obžalovaný vykonával v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky činnosť, pri ktorej ohrozoval život a zdravie a mohol spôsobiť značnú škodu na majetku. Konal pritom vo forme priameho úmyslu (§ 15 písm. a) Tr. zákona). Tým po objektívnej i subjektívnej stránke naplnil všetky pojmové znaky prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona.

Za správny a zákonu zodpovedajúci však nebolo možné považovať aj výrok napadnutého rozsudku o treste. Okresný súd totiž nevykonal všetky zistenia, ktoré boli potrebné pre rozhodnutie o druhu a výmere trestu.

Po doplnení dokazovania na verejnom zasadnutí krajský súd zistil, že obžalovaný sa dňa 7.3.2016 dopustil ešte jedného trestného činu, a to prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 písm. a) Tr. zákona, keď v čase okolo 20.48 hod. ako vodič viedol osobné motorové vozidlo zn. Škoda Fabia, ev. č. R. v smere V. - N., bol prenasledovaný hliadkou OO PZ Raslavice, pred rodinným domom č. XX v obci N. spôsobil dopravnú nehodu tak, že narazil do priepustu, na mieste dopravnej nehody bol hliadkou OO PZ Raslavice vyzvaný, aby sa podrobil dychovej skúške na zistenie požitia alkoholických nápojov pred jazdou, čo odmietol. Za uvedené konanie mu bol trestným rozkazom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 1T/26/2016 zo dňa 11.7.2016 (doručený obžalovanému 19.9.2016), právoplatným 28.9.2016, uložený peňažný trest vo výmere 1.000,- eur, náhradný trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov a trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel po dobu 1 roka. Peňažný trest uhradil 27.2.2017. Trest zákazu činnosti začal vykonávať až po právoplatnosti trestného rozkazu.

Keďže obe trestné činy spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok (trestný rozkaz Okresného súdu Prešov sp. zn. 4T/20/2016 zo dňa 30.3.2016, doručený obžalovanému 22.4.2016), podľa § 42 ods. 1 Tr. zákona mal byť obžalovanému uložený súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

Odvolanie proti rozsudku podal iba obžalovaný. Preto v súlade s § 322 ods. 3 Tr. poriadku odvolací súd nemohol zmeniť napadnutý rozsudok v neprospech obžalovaného (zásada zákazu reformatio in peius).

Riadiac sa uvedenou zásadou krajský súd, nezistiac chyby vo výroku o vine, zrušil napadnutý rozsudok len vo výroku o treste a sám obžalovanému uložil súhrnný trest.

Pri rozhodovaní o treste odvolací súd v zmysle ust. § 34 ods. 4 Tr. zákona prihliadal najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Mal na zreteli zároveň to, že v zmysle ust. § 34 ods. 1 Tr. zákona účelom trestu je zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

V rámci tohto rozhodovania krajský súd u obžalovaného nezistil žiadnu poľahčujúcu okolnosť. Už pred spáchaním prečinu 18.3.2014 sa obžalovaný dopustil dvoch priestupkov proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky (dňa 31.1.2013 a 12.1.2014). Priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky však páchal aj následne, a to v dňoch 3.12.2014, 9.2.2015 a 20.4.2017.

Oproti napadnutému rozsudku bola zistená jedna priťažujúca okolnosť, uvedená v § 37 písm. h) Tr. zákona, keďže obžalovaný spáchal viac trestných činov. Zdôrazniť je pritom potrebné, že v priebehu trestného stíhania pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky sa dopustil opäť rovnakého prečinu.

Zistenie priťažujúcej okolnosti by však predstavovalo zmenu v neprospech obžalovaného, v dôsledku ktorej by podľa § 38 ods. 4 Tr. zákona bolo potrebné pristúpiť k sprísneniu dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Preto krajský súd na túto priťažujúcu okolnosť neprihliadal.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti krajský súd na dosiahnutie účelu trestu obžalovanému uložil podľa § 289 ods. 2 Tr. zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, ktorého výkon podmienčne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 20 mesiacov. Súčasne mu uložil aj trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel v trvaní 3 roky. Keďže trestným rozkazom sp. zn. 1T/26/2016 bol obžalovanému uložený peňažný trest 1.000,- eur, v súlade s § 42 ods. 2 Tr. zákona v rámci súhrnného trestu krajský súd obžalovanému uložil aj uvedený peňažný trest, za súčasného uloženia náhradného trestu odňatia slobody.

Zároveň krajský súd podľa § 42 ods. 2 Tr. zákona zrušil výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Bardejov sp. zn. 1T/26/2016 zo dňa 11.7.2016, ako aj ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili svoj podklad. jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.